

Utvärderingsrapport för huvudområdet Kulturanthropologi, avancerad nivå

1 december 2022

Inledning/bakgrund

Utvärderingen omfattar utbildningen i kulturanthropologi på avancerad nivå. Bedömagruppen bestod av Björn Enge Bertelsen, professor i socialantropologi, Universitetet i Bergen, Helle Rydström, professor i socialantropologi, Lunds universitet, Susanne Stenbacka, professor i kulturgeografi, kulturgeografiska institutionen, Ida Olenius, doktorandrepresentant, Uppsala universitets studentkår, Ibrahim Mehdi, studentrepresentant, Uppsala universitets studentkår. Gruppen rekryterades genom studierektorena och utsågs av Historisk-filosofiska fakultetens kvalitetsutskott på grundnivå och avancerad nivå. Fakulteten rekryterade en studentrepresentant och en doktorandrepresentant. Bedömagruppen genomförde utvärderingen av både avancerad och forskarnivå. Nivåerna rapporteras om var för sig. Utvärderingen innehöll en självvärdering med fördjupad del som genomfördes under läsåret 2021/2022. Bedömagruppens utvärdering genomfördes under perioden 1 september till 27 oktober 2022. Utöver självvärderingsdokumentet försågs bedömagruppen med 42 numrerade bilagor + mappar innehållande kursplaner, exempel på övningsuppgifter, tentamina, kursvärderingar, kursinstruktioner, underlag till examensarbete, rapporter, policys mm. Godkända och väl godkända masteruppsatser valdes ut slumpmässigt av fakulteten. Platsbesöket ägde rum 4 och 5 oktober och innehöll under dag 1 intervjuer med prefekt, tidigare studierektor för forskarnivå och nuvarande studierektor för avancerad och forskarnivå, studenter, doktorander och lärare. Dag 2 arbetade gruppen med sammanställning på plats och återkopplade muntligt i ett möte med prefekt och studierektorer.

De viktigaste slutsatserna av utvärderingen

Bedömagruppen finner att kulturanthropologin spelar en viktig roll vid Uppsala universitet och i en vidare bemärkelse. Enligt deras uppfattning finns en positiv, skapande och kollektiv anda vid institutionen med sikte inne på att sträva efter hög kvalitet och excellens när det gäller antropologisk undervisning, handledning och forskning. Bedömagruppen ser de anslutna forskningsprogrammen Engaging Vulnerability (EV) program och Forum för Afrikastudier som exceptionella prestationer med hög ambition.

Styrkor med utbildningen

Bedömagruppen anser att det finns en god koppling mellan forskning och utbildning inom kulturanthropologin vad gäller avancerad nivå. Det ser de som ett resultat av institutionens framgångar när det gäller att ta initiativ till stora projekt och andra aktiviteter, samt erhålla extern finansiering till dessa. De framhåller att institutionens ledning signalerar en vilja till förbättring genom det förändringsarbete som genomförts under senare år för att utveckla utbildningen i kulturanthropologi.

Bedömagruppen önskar stödja dessa positiva trender och utvecklingsarbete genom att belysa vissa utvecklingsområden och ge förslag till ytterligare åtgärder.

Identifierade svagheter och utvecklingsområden

Två områden har identifierats som berör både avancerad och forskarnivå.

1. Övergång, kommunikation och information

Bedömargruppen ser det som positivt att kulturanthropologin uppmärksammar den generella trend som finns inom akademien i de nordiska länderna som handlar om att övergå från att fokusera på högkvalitativ forskning och utbildning till att även mer aktivt engagera sig i arbetsmarknadsfrågor för humanister och samhällsvetare, samt samhällsutmaningar i Sverige och världen. För att stärka denna process kunde ämnet tydligare koppla till EV och Forum för Afrikastudier.

Bedömargruppen finner dock att denna övergångsprocess mot samverkan och samhällsnytta inte verkar vara förankrad hos anställda och studenter i någon större utsträckning. Gruppen finner även att institutionens hemsida alltför sparsamt informerar om jobb-möjligheter för masterstudenter, pågående forskningsprojekt, publikationer och andra aktiviteter som pågår på institutionen.

2. Flexibilitet/flytande tillstånd

Med utgångspunkt i självvärderingarna, intervjuer och övrigt material uppfattar bedömargruppen 'flexibilitet' vara ett nyckelord och i viss mån ideal för de anställda i förhållande till programmet på avancerad nivå och studenternas möjligheter att individuellt anpassa sina studier. Överdriven flexibilitet kan dock övergå till en känsla av vaghet och att allt flyter i relation till tidsplanering och struktur. Detta verkar särskilt gälla ramarna för kurser och materialinsamling/fältarbete.

För avancerad nivå föreslås förbättringar inom en rad områden som sammanfattas här. Bedömargruppen föreslår att institutionen överväger en mer strukturerad studiegång med mindre valfrihet och tydliga deadlines för programmets olika delar; verkar för att öka genomströmningen genom att tydligare strukturera studenternas fältarbete och bearbetning av insamlat material, t ex genom utveckling av metodkursen och inrättande av en kontaktpunkt on-line när studenterna är fält; stödjer uppsatsskrivandet genom tydligare tidsplanering (även för handledningen), reviderar kursplanen för examensarbetet samt utvecklar masterseminarierna; arbetar med kursutveckling i läroplan och med aktuell forskning; ser över hur kursinformation förmedlas via Studium; ser över villkor för betalande resp icke-betalande studenter, samt arbetar mer med arbetsmarknadsinformation.

Planerade åtgärder och utvecklingsinsatser

Institutionen har upprättat en plan för rekrytering av undervisande personal. Två postdocs har anställts i november 2022. Ett biträdande lektorat är utlyst i kulturanthropologi och kommer att tillsättas med 1-2 lektorer den 1 september 2023.

Ansvar: Prefekt.

För institutionens båda program på avancerad nivå ('kulturanthropologi' och 'etnologi och folkloristik') planeras följande åtgärder:

- Ett ämnesspecifikt och ett gemensamt handledarmöte för avancerad nivå införs en gång per termin.
- Kursplanen för examensarbetet revideras till att omfatta tre delkurser (7,5hp + 7,5hp + 30hp) VT2023.
- Ventileringssprocessen ses över i samråd med handledarna VT2023.

- Det månatliga masterseminariet utvecklas med fokus på processen av att producera och bearbeta empiriskt material.
- Möjligheten att ersätta kursen 'avancerad empirisk datainsamling' med en kurs för att systematisera, bearbeta och analysera empiriskt material diskuteras. Om så beslutas inrättas den fr o m läsåret 23/24.
- En månatlig träffpunkt (online fieldwork café) via zoom inrättas för studenter på avancerad och forskarnivå som befinner sig i fält VT2023.

Ansvar: Studierektor AN

Identifiera och diskutera antropologins bidrag till samhällsfrågor och arbetsmarknad – utveckla praktikkursen. Samverkan sker med etnologins motsvarande process och utvecklingen av Kuseprogrammets introduktionstermin, praktiktermin och inriktning mot omvärldsfrågor och arbetsmarknad. I utvecklingsarbetet ingår att utveckla antropologiutbildningens relation till omvärldsfrågor och arbetsmarknad.

- Under mars arrangeras en heldag med antropologer utifrån som utvecklat utbildningens koppling till arbetsmarknad samt med antropologer i arbetslivet.
- Praktik kursen utvecklas och målsättningen förtydligas. En lista över tidigare praktikplatser upprättas. Resurser/budget: 12 LT för föreläsare och rådgivare utifrån (se åtgärder för GU).

Ansvar: studierektor AN, GU och programansvarig för Kuseprogrammet.

Genomföra en alumn-kartläggning för vidareutveckling och aktivering av existerande alumnätverk. Resurser/budgetering: en lärare ges i uppdrag att utföra kartläggningen och ges 42 lektorstimmar för uppdraget som innefattar grundutbildning och avancerad nivå i både antropologi och etnologi (se GU). Genomförs och redovisas under VT2023.

Ansvar: prefekt och ställföreträdande prefekt.

Institutionen har i november 2022 anställt en kommunikator för att arbeta mer ingående med hemsidan. Information om arbetsmarknadsfrågor förstärks i form av praktik- och jobbmöjligheter, intervjuer med tidigare masterstudenter och doktorander, information om pågående forskningsprojekt.

Ansvar: Studierektor AN/FN förmedlar information, kommunikator genomför.

Samtliga åtgärder följs upp på upptaktsmötet i januari 2024.

Ansvar: Prefekt, studierektor AN/FN